

Annika Lagerlöw-Ahola

Kommunstyrelsen

annika.ahola@trelleborg.se

Slutrapport granskning av Trelleborgs kommuns åtgärder för att upptäcka och förhindra missbruk av förtroendeställning hos anställda

Sammanfattning

Revisionen överlämnade våren 2019 KPMG:s genomförda granskning Trelleborgs kommuns åtgärder för att upptäcka och förhindra missbruk av förtroendeställning hos anställda. Kommunstyrelsen beslutade 2019-09-04 §197 att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra nedan åtgärder. En slutlig rapportering ska ske till första kommunfullmäktige hösten 2021 (KF 2021-03-22 §148).

En tydlig definition av begreppet ”missbruk av förtroendeställning” saknas varvid begreppet kan förväntas inbegripa en rad olika situationer. I revisionsrapporten återfinns begrepp som oegentligheter, tagande och givande av muta, mutbrott, bedrägerier, opartiskhet/saklighet, jäv, korruption och korrupt beteende. Begreppet korruption kan definieras som ”Korruption innebär att utnyttja sin maktposition för att gynna sig själv eller ett intresse som står denne nära” (*Statskontorets rapport 2012:20 Köpta relationer - om korruption i det kommunala Sverige*). Brottsbalkens kapitel 10 respektive kapitel 20, till vilka revisionsrapporten hänvisar, reglerar tagande och givande av muta samt tjänstefel. En annan, för ämnet, relevant lagstiftning torde vara Lagen om offentlig anställning som bl a innehåller regler om förtroendeskadlig bisyssla. Även nu pågående lagstiftningsarbete gällande Visselblåsarfunktion vars syfte är att stärka skyddet för den som anmäler allvarliga missförhållanden är relevant inom detta sakområde men så också regler kopplat till t ex representation och gåvor.

Rapportering föreslagna åtgärder

- *Strategi och utbildningsinsatser*: En kommunövergripande strategi för att utveckla arbetet med att förhindra, upptäcka och åtgärda missbruk av förtroendeställning bör ta sin utgångspunkt i ett kommungemensamt *samlat* regelverk, från policy till riktlinjer och rutiner. Mot bakgrund av att begreppet ”missbruk av förtroendeställning” kan förväntas inbegripa en rad olika situationer behöver arbetet fördjupas ytterligare utifrån de olika perspektiven. Kommundirektören bör ges i uppdrag att arbeta fram ett

förslag på samlat regelverk. Det samlade regelverket bör även inbegripa formerna för såväl informations- som utbildningsinsatser i kommunen.

- *Introduktionsprogram:* Introduktionsprogrammet för nyanställda har, i enlighet med revisorernas förslag, kompletterats till att även innefatta 10 kap samt 20 kap Brottsbalken avseende tagande och givande av muta.
- *Riskbedömning:* I den årliga riskanalysen som genomförs i arbetet med kommunens internkontrollplan finns risken ”Bristande rutiner avseende bestickning, mutor och korruption” identifierad. Denna risk är således föremål för årlig bedömning inom ramen för arbetet med internkontrollplanen. Angiven åtgärd till denna kontrollpunkt under 2020/2021 är att utforma en digital utbildning. En sådan utbildning är under framtagande på kommunledningsförvaltningen och ska ge kunskap i vad bestickning/mutor/korruption innebär och vilket ansvar det ligger i att motverka detta. Utbildningen ska också ge verktyg för att kunna och våga agera.
- *Handlingsplan för åtgärder vid eventuell händelse av oegentligheter:* Vad gäller att ta fram en handlingsplan för åtgärder vid eventuell händelse av missbruk av förtroendeställning gör kommunledningsförvaltningen bedömningen att det inte finns något omedelbart mervärde i att arbeta fram en separat sådan. Skälet till detta är att gällande arbetsrätt, och möjliga åtgärder enligt denna, ska tillämpas även i händelse av att oegentligheter upptäcks. Däremot bör det i det samlade regelverket och vid informations- och utbildningsinsatser tydligt framgå att missbruk av förtroendeställning faller inom ramen för situationer som är föremål för arbetsrättsliga åtgärder.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse KS 2019/353 (denna skrivelse)

Kommunfullmäktiges beslut 2021-03-22 § 148

Kommunstyrelsens beslut 2020-03-05 § 47

Kommunstyrelsens beslut 2019-09-04 § 197

KPMGs rapport Granskning av kommunens åtgärder för att upptäcka och förhindra missbruk av förtroendeställning hos anställda

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att uppdra till kommundirektören att återkomma med förslag till policy för att motverka förtroendeskadligt agerande

att godkänna slutrapporten och lägga den till handlingarna.

att uppdra till kommundirektören att återkomma till kommunstyrelsen med förslag till policy för att motverka förtr

att uppdra åt kommunstyrelsen att uppdra åt kommundirektören att återkomma med förslag till policy för att motverka förtroendeskadligt agerande

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningen